

Stikstof

Kunnen we het tij nog keren m.b.t.
klimaatverandering en verlies van
biodiversiteit?

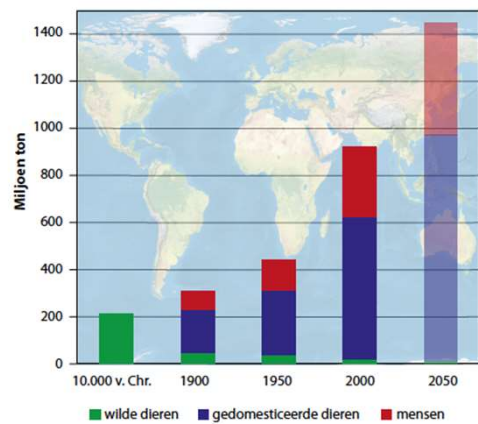
www.mobilisation.nl

1

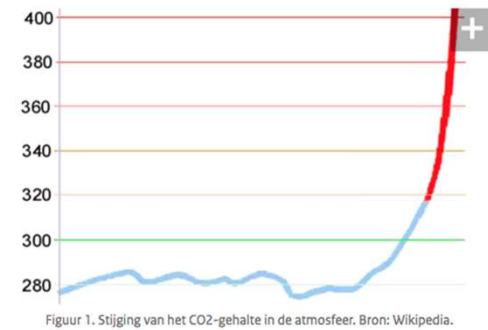
Staat toekomst van de
mensheid op het spel?

- Is er nog wel een goed leven voor
onze (klein)kinderen?

2

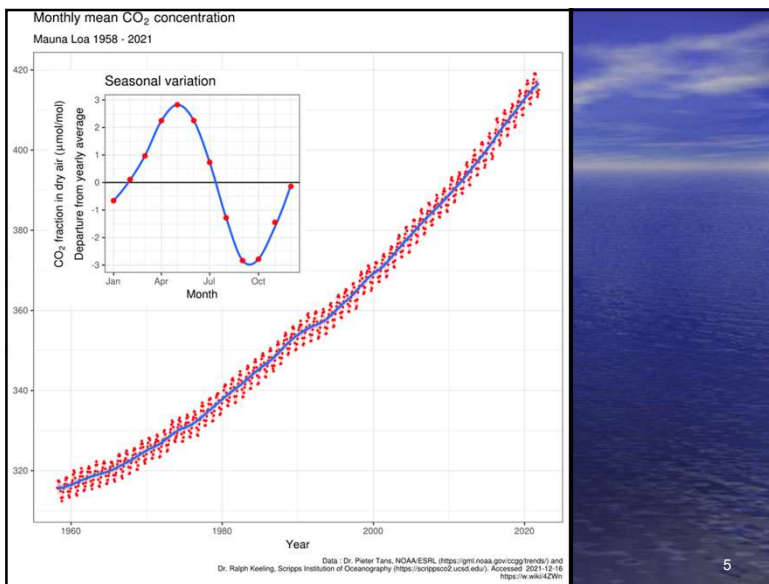

3

Figuur 1. Stijging van het CO₂-gehalte in de atmosfeer. Bron: Wikipedia.

4

5

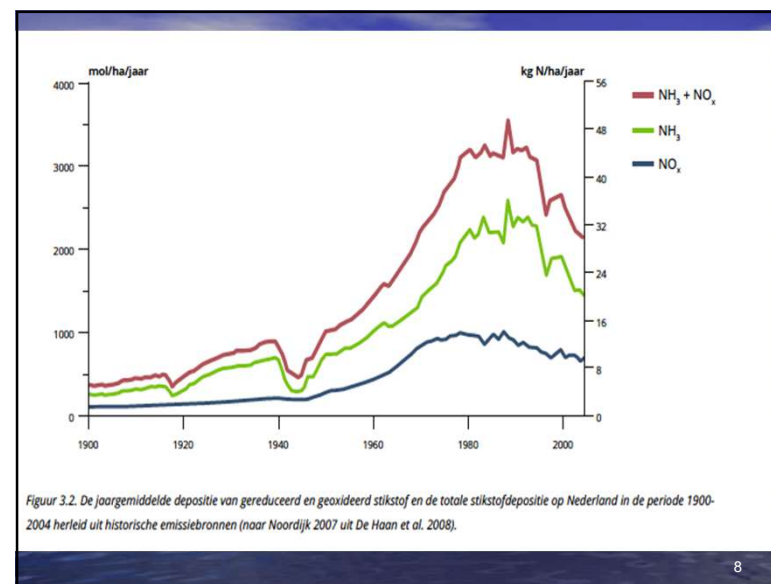

6

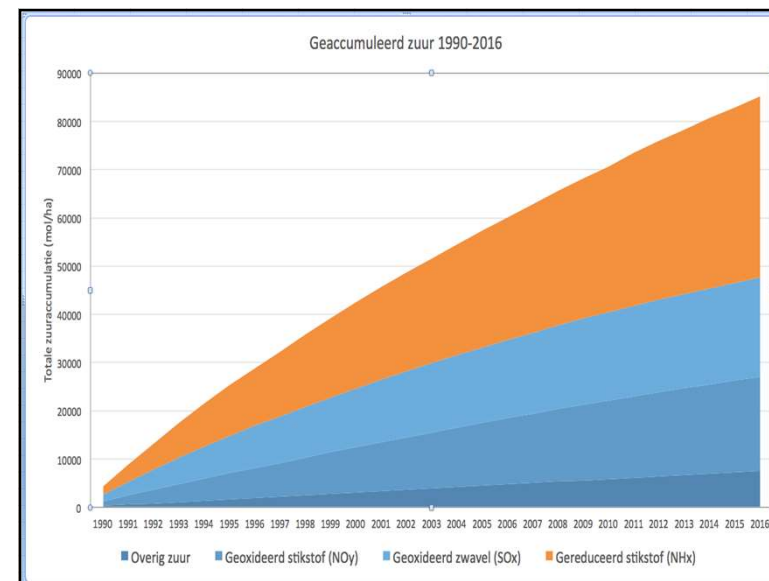
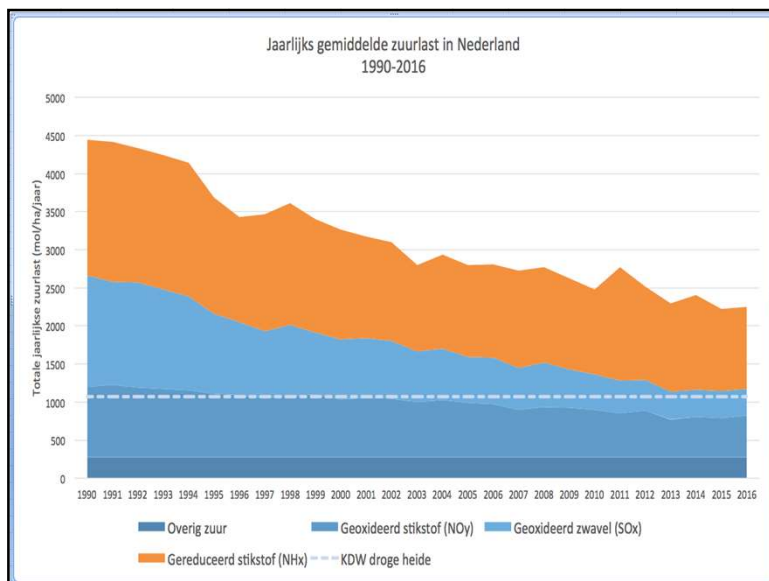
Ammoniak (NH₃) en stikstofoxiden (NO_x)

- Slecht voor de mens: doden als gevolg van secundaire aerosolen
- Verzuring en vermesting van de grond
- Verschraling van bodemleven
- Verdwijnen van planten
- Verdwijnen van insecten
- Verdwijnen van vogels

7

8

Wat is er gebeurd sinds 2015?

- Medio 2015 PAS in werking: programma op krediet
- Uitspraak Europese Hof van november 2018, van toepassing op heel Europa
- Nederland: Uitspraak van Raad van State mei 2019
- Sindsdien zit Nederland 'op slot' en natuurdegradatie gaat door

11

'Op slot'

- Veehouderijen/m.u.v. intern salderen
- Industrie
- Vliegvelden, Schiphol, Rotterdam, Eindhoven hebben geen natuurvergunning
- Ook in België uitspraken m.b.t. gascentrale, veehouderijen..

12

Bronnen van stikstof

- Landbouw 46% (67%)
- Verkeer 11%
- Industrie en gebouwde omgeving 8%
- Ammoniak uit zee 2%
- Buitenland 32%
- Landbouw 90% van ammoniakemissies

13

Commissie Remkes

50% reductie in 10 jaar van alle bronnen:

- Agrarische sector
- Industrie
- Verkeer
- Luchtvaart
- Coalitie akkoord 50%

Eerste stap

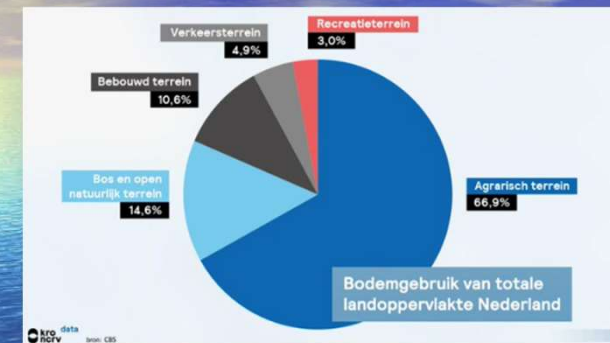
14

Agrarische sector

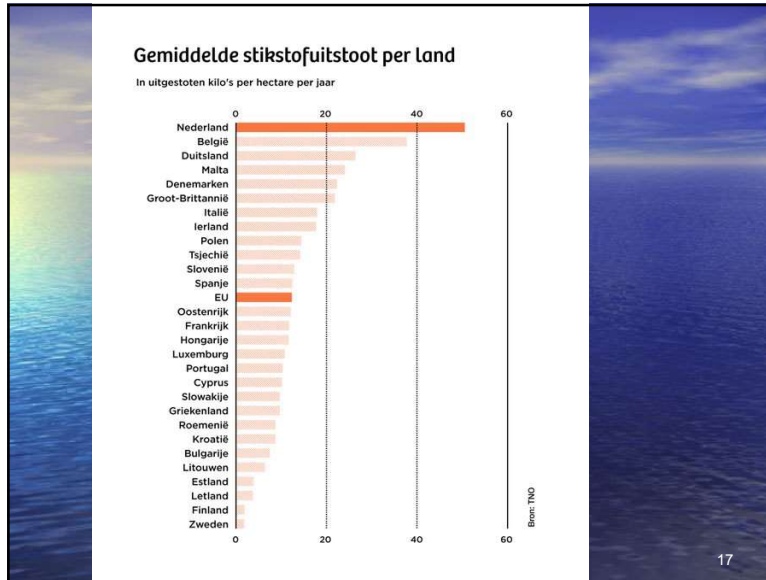
Geïntegreerde aanpak (KBG)

- Klimaat (CO₂, CH₄ en N₂O)
- Biodiversiteit
- Gezonde voeding
- Nederland: intensieve veehouderij kost ons geld als je externe kosten meeberekent

15

16

17

Maatregelen landbouw

- Volledige herstructurering van landbouw, 75% reductie veestapel
- Uitkopen van boeren: € 10-30 miljard (veenweidegebieden en dichtbij natuur)
- Overgang naar extensieve grondgebonden veeteelt op beperkte schaal
- Voldoende tax op dierlijke producten: vlees, melk, boter, kaas, eieren, etc.
- Beter inkomen van boeren

18

Integratie met klimaat

Leidse wetenschappers recent:

- Rijke westen moet vleesconsumptie met 80% omlaag brengen
- Alleen dan is er nog kans om het tij te keren
- Wij hebben een grote historische schuld aan toename van CO₂ in de lucht

19

Zoönosen

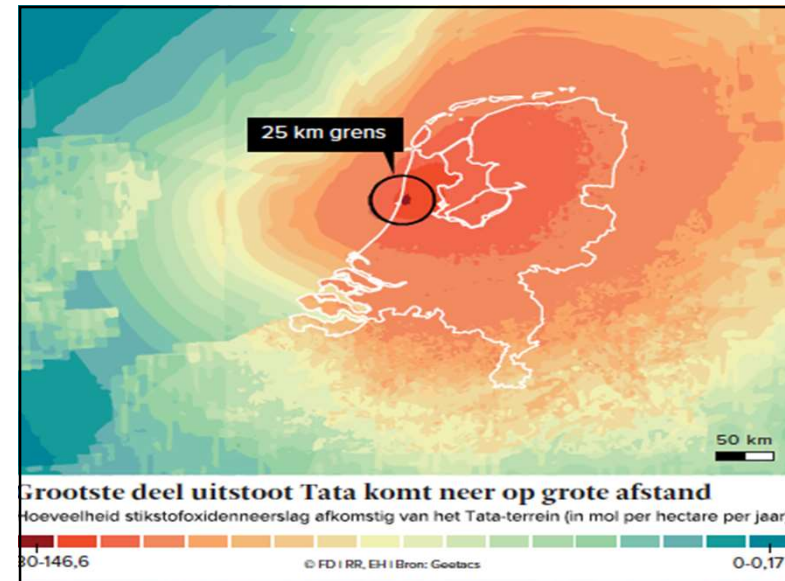
- Coronavirus overgesprongen van dier op mens
- Vogelgriepvirus is ontstaan in intensieve veehouderij/Kippenstallen
- Q-koorts idem, etc.
- Slaat over op dieren als vogels, maar ook op zoogdieren als vossen
- Risico's voor de mens groot

20

Wat doen we?

- Geitenpaadjes zoeken om vergunningverlening weer op gang te brengen

21

Maatregelen elders

- Vermindering van stikstofuitstoot van verkeer (deels sluiten van vliegvelden)
- Sluiten van kolencentrales en raffinaderijen, Tata (Corus), Yara
- Stoppen met houtstook
- Schiphol halveren, Lelystad niet vergroten, MAA dicht, RTHA dicht

23

Maatregelen

- Geen uitbreiding A27
- Geen doortrekking van A15
- Halvering van autopark

24

Duur?

- Als je externe kosten mee berekent dan levert dit geld op
- In samenhang met klimaat, biodiversiteit en gezonde voeding: win-win situatie
- Echter, burger gaat inkomen inleveren:
- Politici durven ongemakkelijke waarheid niet te communiceren

25

Wat is daarvoor nodig?

- Kabinet met visie
- Politici met lef
- Nieuwe kabinetsbeleid een ramp: vervuiler wordt betaald

26

Is er nog een goed leven mogelijk voor generaties na ons?

Stellingen:

- Is Nederland in staat om stikstofemissie te halveren en verdere degradatie van natuur te stoppen?
- Zal het ons lukken klimaatverandering te stoppen?
- Stelen we niet de toekomst van onze kinderen?

27

Wat doe jij om het tij te keren?

- ?

28

Wat doe jij om het tij te keren?

- Auto weg, overgaan op deelauto?
- Biologisch eten als je het kunt betalen?
- Vlees eten beperken tot eenmaal per week?
- Huis klimaatneutraal?
- Niet meer vliegen voor vakantie?

Check je ecologische voetafdruk